

Uddannelsesprogram

for

Introduktionsstilling i

Karkirurgi

Karkirurgisk Klinik

Rigshospitalet og Gentofte Hospital

Målbeskrivelse 2015

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning	3
2. Uddannelsens opbygning.....	4
2.1 Præsentation af uddannelsesstedet, herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne.....	4
3. Kompetencer, lærings- og kompetencevurderingsmetoder samt kurser og forskning	6
3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....	6
3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted.....	10
3.3 Obligatoriske kurser og forskningstræning.....	10
4. Uddannelsesvejledning	12
5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse	12
5.1 Evaluer.dk.....	13
5.2 Inspektorrapporter	13
5.3 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg.....	13
6. Nyttige kontakter	15

1. Indledning

Specialet karkirurgi er beskrevet i målbeskrivelsen (www.sst.dk), hvor også speciallægeuddannelsen er beskrevet. Speciallægeuddannelsens introduktions- og hoveduddannelsesforløb understøttes af uddannelsesprogrammet tilpasset den enkelte ansættelse (www.videreuddannelsen-syd.dk) Al dokumentation foregår elektronisk i logbog.net.

Beskrivelse af faget

Karkirurgi omfatter forebyggelse, undersøgelse, behandling og kontrol af patienter med sygdomme i blodkar uden for hjernen og hjertet. Det drejer sig overvejende om behandling af forsnævninger, tillukninger og udposninger i karrene på grund af åreforkalkning. Desuden varetages anlæggelse og revisioner af dialyseadgange på flere karkirurgiske afdelinger, ligesom udredning og behandling af venesygdomme også hører under det karkirurgiske speciale. Karkirurgi foretages kun på landets karkirurgiske afdelinger. Behandlingen af nogle få sjældnere karkirurgiske sygdomme varetages kun på enkelte afdelinger.

I speciallægepraksis og på privathospital foretages primært varicekirurgi og kun få arterielle indgreb.

Alle karkirurgiske indgreb registreres i et landsdækkende register, "Karbase", som kan findes på www.karbase.dk, og bemandingsstatus i dansk karkirurgi samt andre karkirurgiske relevante oplysninger, kan findes på Dansk Karkirurgisk Selskabs hjemmeside på www.karkirurgi.dk.

2. Uddannelsens opbygning

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen.

1. ansættelse
Karkirurgisk Klinik, Rigshospitalet
Varighed 12 mdr

2.1 Præsentation af uddannelsens ansættelsessted, herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne

Afdelingen består af to matrikler på hhv. Rigshospitalet og Gentofte Hospital, hvor sidstnævnte tager sig af venøse lidelser og dialysefistler.

Karkirurgisk klinik, RH foretager al udredning og behandling på regionsniveau, og har lands-landsdels funktion vedrørende mesenterial kar.

Desuden har Karkirurgisk klinik RH højt specialiseret funktion for hele Region Øst vedrørende EVAR, behandling af infektion ved aorta, åben behandling af juxtarenale aortaaneurismer, elektiv revaskularisering af nyrer, TOS, svær akut venøs insufficiens, vurdering og behandling af arteriovenøse malformationer samt carotisstentbehandling.

Afdelingen har vagtberedskab og døgnbetjening. Ved ansættelsen udleveres der en introduktionsbog som beskriver hvordan afdelingen er organiseret og fungerer til daglig.

Organisation:

Karkirurgisk Klinik RH er en selvstændig karkirurgisk afdeling ledet af Klinikchef Nikolaj Eldrup. Herudover er der ansat yderligere 15 overlæger, 4 afdelingslæger samt læger under uddannelse. Uddannelsesansvarlig overlæge er Louise de la Motte.

På Gentofte er der ansat 4 overlæger. Uddannelsesansvarlig overlæge er Claus Seidelin.

Arbejdsdagen starter med fælleskonference med gennemgang af akutte og opererede patienter kl. 07.45. Efterfølgende er der opdelte sygdomsspecifikke konferencer med diskussion og fastlæggelse af behandlingsplan. Arbejdsprogrammet for afdelingen er lagt for en uge ad gangen og fordeler lægerne til stuegang, ambulatorium og operationer. Introlæger deltager i alle afdelingens arbejdsfunktioner, enten selvstændigt eller superviseret afhængig af opnået kompetenceniveau. Der er operationsaktivitet og ambulatorium alle hverdage.

Ophold på Gentofte:

I løbet af de 12 mdrs ansættelse på Rigshospitalet er der indlagt 2 ugers ophold i dagtid på karkirurgisk afdeling Gentofte. Tidspunkt for opholdet koordineres med den uddannelsessøgende.

Afdelingen har fire vagtlag:

Forvagtslaget består af reservelæger, som har døgnvagt fra vagtværelse (vagten kan deles i hverdage). Bagvagtslaget har tilkaldevagt fra bolig og består af afdelingslæger og læger i hoveduddannelsesstilling. Desuden er der når hoveduddannelseslæger har vagt et bag-

bagvagtslag bestående af overlæger med tilkaldevagt fra bolig. Overlægerne dækker også et ekstra tilkalde vagttag alle ugens 7 dage, som sættes i værk, hvis vagtholdet er optaget og der er behov for akut karkirurgisk vurdering/indgreb på RH matriklen.

Afdelingsundervisning

Der er undervisning torsdag morgen 8.15 – 9.00 som kan være intern og ekstern undervisning i afdelingen. Den første torsdag i hver måned er der personalemøde og samtidig undervisning specifikt for yngre læger. Hver tirsdag morgen er der disponibel tid til enten case gennemgang eller 5 kliniske minutter. Der afholdes journalclub ca hver 2. måned om eftermiddagen. Introduktionslægenslægen skal, ifølge målbekrivelsen, i løbet af sin ansættelse lave en opgave i litteratursøgning med efterfølgende fremlægning. Denne kompetence kan bl.a. indfries ved at lave torsdags- eller tirsdags-undervisning for kollegaerne. Der er desuden superviseret træning i anastomose teknik ca 2 gange mdl, og ”anastomose-kassen” er tilgængelig dgl til træning.

Kurser og kongresser

Der gives fri til obligatoriske kurser. Kongresdeltagelse bevilliges efter ansøgning til afdelingsledelsen. For begge dele gælder, at det er nødvendigt med ansøgning i god tid af hensyn til arbejdstilrettelæggelsen.

Forskning

Under ansættelse i introduktionsstilling tilbyder Karkirurgisk Klinik introduktion til forskningsprojekter. Ved interesse for større og længere forskningsprojekter tilbydes vejledning i muligheder for frikøb til forskningstid eller PhD forløb.

3. Kompetencer, lærings- og kompetencevurderingsmetoder samt kurser og forskning

3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier. På www.karkirurgi.dk under "uddannelse og kurser" og under "introduktionsuddannelsen", findes pdf-versioner af kompetencekort til brug for den uddannelsessøgende læge ved vurdering af den karkirurgiske patient. Skema til 360 graders feedback og vurderingsskala til bedømmelse af operativ teknik (VOT) ligger ligeledes på Karkirurgisk Selskabs hjemmeside under uddannelse (www.karkirurgi.dk). Disse kan løbende opdateres på udformning, men skal altid understøtte de beskrevne kompetencer og metoder. Kompetencekortene er til vurdering af kliniske færdigheder. De er opdelt i 3 kolonner: Emne, konkretisering og kommentar/godkendelse. Den sidste kolonne er tænkt som hjælp til feedback inden endelig godkendelse.

I målbeskrivelsen findes en checkliste med angivelse af, hvornår de enkelte kompetencemål skal godkendes. Kompetencegodkendelsen er fordelt efter sværhedsgrad, kompleksitet mm. Kompetencevurderingsmetodernes gennemførelse er ligeledes beskrevet.

Denne liste angiver de kompetencer, lægen som minimum skal besidde efter endt introduktionsuddannelse med konkretisering af kompetencen, de anbefalede læringsstrategier og de(n) valgte obligatoriske metoder til kompetencevurdering. Hvilken/hvilke af de 7 lægeroller der indgår, er angivet med forkortelse: (Medicinsk ekspert (ME), Kommunikator (K), Samarbejder (SA), Leder/Administrator (LA), Sundhedsfremmer (SF), Akademiker (A), Professionel (P)).

Hovedformålene med introduktionsuddannelsen er således at:

- Videreudvikle kliniske kompetencer
- Forberede lægen til fremtidigt karkirurgisk hoveduddannelsesforløb

CHECKLISTE

Målnummer og kompetencemål	Konkretisering af mål	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse (mdr.)
				1. ansættelse
				Måned
1 Modtagelse af den elektive karkirurgiske patient.	Optage en karkirurgisk journal, inklusiv præoperativ vurdering. (ME, K, P)	Praksislære i klinikken.	3 x Godkendt kompetencekort. Audit af journaler.	3
2 Modtagelse af den akutte karkirurgiske patient.	Optage en karkirurgisk journal, stille tentativ diagnose og tilrettelægge et undersøgelses-/behandlingsprogram baseret på diagnosen. (ME, K, P, SA)	Praksislære i klinikken.	3 x Godkendt kompetencekort. Audit af journaler.	6
3 Vurdering af den postoperative karkirurgiske patient.	Vurdere operationsresultat. Diagnosticere samt varetage initial behandling af almindelige postoperative komplikationer. (ME, K, P, SA)	Praksislære i klinikken.	3 x Godkendt kompetencekort. Audit af journaler.	12

4 Ambulatorie- funktion.	Vurdering af nyhenviste patienter samt varetage kontrolkonsultationer. (ME, K, P, SA, SF)	Praksislære i klinikken.	3 x Godkendt kompetencekort. Audit af journaler.	12
5 Stuegangs- funktion.	Planlægge og strukturere patientforløb, for indlagte patienter. (ME, K, P, SA, SF)	Praksislære i klinikken.	3 x Godkendt kompetencekort. Audit af journaler.	6
6 Instrument-lære.	Navngive de almindeligste kirurgiske instrumenter og beskrive funktionen af dem. Hensigtsmæssigt valg af ligatur- og suturmateriale. (ME)	Selvstudier. Praksislære i klinikken. Færdighedskursus.	Godkendt kursus.	12
7 Basal kirurgisk teknik.	Vævshåndtering samt suturering af væv og hud. (ME)	Praksislære i klinikken. Færdighedskursus.	Godkendt kursus. 3 x Tilfredsstillende VOT.	12
8 Speciale-specifik kirurgisk teknik.	Åbne og lukke abdomen. Frilægge arterier og vener i lysken. Anlægge en karanastomose. (ME)	Praksislære i klinikken. Færdighedskursus.	Godkendt kursus. 3 x Tilfredsstillende VOT.	12
9 Konference- fremlæggelse.	Struktureret mundtlig og skriftlig fremlæggelse af problemstilling og patientforløb. (K, SA)	Praksislære i klinikken.	Struktureret vejledersamtale. 360 graders evaluering.	9
10 Administrativ indberetning.	Indberetning af dødsattest eller utilsigtet hændelse samt kendskab til patientrettigheder (LA)	Selvstudie. Praksislære i klinikken.	Struktureret observation i klinikken.	6
11 Videnskabelig formidling.	Litteratur søgning og fremlægning. (A)	Opgave.	Bedømmelse af opgave.	12
12 Professionel adfærd.	Handle i balance mellem faglige og personlige roller, herunder kunne administrere egne ressourcer. Erkende egne personlige, faglige og etiske grænser. (ME, K, P, SA)	Praksislære i klinikken.	Struktureret vejleder samtale. 360 graders evaluering. Enighed om godkendelse blandt afdelingens speciallæger.	9

13 Kirurgiske færdigheder.	Udvide praktiske kirurgiske evner svarende til introduktionslæge- niveau. (ME, K, SA)	Praksislære i klinikken.	Struktureret vejleder samtale. 360 graders evaluering. Enighed om godkendelse blandt afdelingens speciallæger.	9
----------------------------------	---	--------------------------	---	---

3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes

Læringsmetoder:

Praksislære i klinikken. I det daglige kliniske arbejde er der en udbredt interaktion mellem selvstændigt virke og behovsmæssig supervision fra seniore kolleger.

Selvstudier omfatter opsøgning og læsning af litteratur. Afdelingerne råder over de gængse lærebøger i karkirurgi. Uddannelseslæger, som er medlemmer af Dansk Karkirurgisk Selskab, får gratis tilsendt European Journal of Vascular and Endovascular Surgery.

Kurser. Se nedenfor

Opgave. Litteratursøgning og efterfølgende formidling i form af fremlæggelse for et forum af læger, omtrent 30 min.

Kompetencevurderingsmetoder

Kompetencekort og VOT (vurderingsskema operativ teknik) kan udfyldes af alle vejledere i afdelingen. Det aftales mellem den uddannelsessøgende og vejleder, hvornår kort og skemaer skal udfyldes. Skemaerne anvendes til at give konstruktiv feedback.

Struktureret vejledersamtale. Tid og sted aftales mellem uddannelsessøgende og vejleder. Der skal være et mål med samtalen, som skal være planlagt således, at den kan foregå uforstyrret.

Struktureret observation i klinikken. Den uddannelsessøgende observeres efter aftale på egen hånd i daglige arbejdsituationer.

Bedømmelse af opgave. Feedback efter fremlæggelsen.

Audit af journaler. Udvalgte journal notater gennemlæses af vejleder, som giver feedback.

Alle ovenstående kompetencevurderingsmetoder skal anvendes løbende, således at der sikres fremdrift i uddannelsen, og at kompetencerne kan godkendes indenfor de planlagte tidsrammer

Godkendt kursus. Generelle og specialespecifikke kurser.

360 graders evaluering udføres efter ca. 6 måneders ansættelse samt efter behov.

Enighed om godkendelse blandt afdelingens speciallæger. De professionelle og de kirurgiske færdigheder skal aktivt diskuteres og accepteres.

3.3 Obligatoriske kurser

Færdighedskurser

Færdighedskursus for karkirurgiske introduktionslæger:

Kurset strækker sig over 2 dage.

Første dag starter med en teoretisk gennemgang af instrumenter, suturer og instrumenthåndtering. Derefter er der praktiske øvelser i anastomosekasserne med vejledning i anastomoseteknik og OSCE-test x 2. Dag 2 er med træning af dissektionsteknik, anastomoseteknik, samt håndtering af læsion på vener og arterie på levende, bedøvede grise.

Yderligere information ses på www.dkks.dk under uddannelse – grisekursus for introduktionslæger.

Generelle kurser

De generelle kurser er overordnet beskrevet i målbeskrivelsen. Kurserne udmøntes og planlægges hovedsageligt regionalt, af det regionale videreuddannelsessekretariat og af Sundhedsstyrelsen.

Der er derfor forskel på kursernes opbygning og varighed samt tilmeldingsprocedure. Lægen skal selv holde sig orienteret om de regionale vilkår, inklusiv vilkår for tilmelding. I

introduktionsstillingen er Vejlederkurset obligatorisk. Lægen skal selv tilmelde sig kurset.

For yderligere information henvises til det regionale videreuddannelsessekretariats hjemmeside www.videreuddannelsen-syd.dk og Sundhedsstyrelsens hjemmeside www.sst.dk

4. Uddannelsesvejledning

Under ansættelsen skal der gives uddannelsesvejledning som anført i målbeskrivelsen. Der skal efter behov tilbydes karrierevejledning og hjælp til specialevalg.

Organisering af den lægelige videreuddannelse

Der er to uddannelsesansvarlige læger (UAO) og en uddannelseskoordinerende yngre læge (UKYL) for karkirurgisk klinik. Alle læger fungerer som kliniske vejledere for yngre kolleger. Den uddannelsesansvarlige overlæge tildeler den uddannelsessøgende en hovedvejleder. For læger i hoveduddannelsen vil der være tale om en speciallæge. Tildelingen sker inden ansættelsen. Hovedvejleder står for de formelle vejledningssamtaler, og alle hovedvejledere har været på vejlederkursus.

I uddannelsesmæssig sammenhæng refererer den uddannelsessøgende til den uddannelsesansvarlige overlæge, som referer til afdelingsledelsen. Al dokumentation for opnåelse af kompetencer sker i logbog.net., hvor udd.læge og vejleder kobles sammen. Vejledning i anvendelse findes på www.logbog.net Hovedvejlederen godkender opnåelsen af de enkelte mål i logbogen. Den uddannelsesansvarlige overlæge godkender opnåelsen af samtlige mål, kurser, fokuserede ophold m.m. Ved afslutningen af ansættelsen dokumenteres også for tidsmæssig tilstedeværelse i afdelingen.

Rammer for uddannelsesvejledning

Den uddannelsessøgende og hovedvejlederen planlægger tidspunkt for vejledersamtale med deltagelse af den uddannelsessøgende, hovedvejlederen og eventuelt den uddannelsesansvarlige overlæge. Samtalerne skal være planlagt og foregå uforstyrret. Tidsforbrug typisk mellem 45 min og en time. Der skal tages udgangspunkt i den uddannelsessøgendes uddannelsesbehov. Der er fastlagt intro-, midtvejs- og slut evalueringsamtale. Der udarbejdes altid referat i form af en personlig uddannelsesplan. Den uploades på logbog.net.

Udarbejdelse af uddannelsesplan

Under samtalen gennemgås tidligere aftaler i den personlige uddannelsesplan, progression i kompetenceopnåelsen ved gennemgang af logbog, og der lægges fremadrettet plan.

Supervision og klinisk vejledning i det daglige arbejde

Hovedvejlederen godkender opnåede kompetencer. Enkelte kompetencer kan først godkendes efter samlet drøftelse i speciallægekollegiet. Kliniske vejledere kan udfylde kompetencekort og supervisere i det daglige arbejde.

5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹, at de regionale råd for lægers videreuddannelse skal sikre høj kvalitet i

¹ www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069

den lægelige videreuddannelse (kap. 1, § 2). Til løsning af denne opgave har Rådet flere redskaber, nemlig brugertilfredshed via yngre lægers evaluering af afdelingerne på evaluer.dk og inspektorrapporter for alle afdelinger.

5.1 Evaluer.dk

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse offentliggør yngre lægers evalueringer af uddannelsesstederne elektronisk via system på evaluer.dk.

Den enkelte uddannelsessøgende læge skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedet og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via evaluer.dk, hvortil den yngre læge modtager log-in via mail fra Videreuddannelsessekretariatet. Alle de uddannelsessøgende lægers evalueringer af uddannelsesstederne kan følges via hjemmesiden www.evaluer.dk.

Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling.

Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

5.2 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen² står for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger ca. hvert 4. år, samt udsender rapporter fra inspektorernes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med ledelserne på afdelingerne og de uddannelsesansvarlige læger.

5.3 Nationalt specialespecifikt uddannelsesudvalg

Det nationale uddannelsesudvalg i karkirurgi består af uddannelsesansvarlige overlæger fra samtlige uddannende afdelinger. Der er ligeledes repræsentanter fra regionen og fra fagets Postgraduate kliniske lektorer (PKL). Uddannelsesudvalgets repræsentant fra regionen er bindeled til det regionale råd for lægers videreuddannelse (DRRLV).

² www.sst.dk/Uddannelse%20og%20autorisation/Inspektorordning.aspx

Uddannelsesudvalget har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalget varetager samtaler i forbindelse med besættelse af hoveduddannelsesstillinger.

6. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger

Louise de la Motte, Rigshospitalet:

louise.de.la.motte@regionh.dk

Claus Seidelin, Gentofte:

Claus.seidelin@regionh.dk

De uddannelsesansvarlige overlæger kan henvise til afdelingens uddannelseskoordinerende yngre læge (UKYL)

Specialeselskabets hjemmeside

www.karkirurgi.dk

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk